

Asia: VN/5312/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttömaksuista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen (Kanta-palvelut) käyttömaksuista.

Pidämme hyvänä, että Kanta-palveluja ylläpidetään ja kehitetään jatkossakin toiminnalliset tarpeet ja tietoturva varmistaen. Tämä vaatii rahoitusta ja yhteistyötä toimijoiden välillä. Nykyisessä rahoitusmallissa käyttäjät rahoittavat käyttömaksujen kautta Kanta-palvelujen ylläpitoa ja valtio rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriön kautta Kanta-palvelujen kehittämistä (esim. lainsäädäntömuutosten kautta tulevat tarpeet).

Hyvinvointialueiden Kanta-käyttömaksuihin on tulossa korotusta seuraavalla maksuasetuskaudella. Perustelumuiustiossa todetaan, että Hyvinvointialueilta ja Helsingin kaupungilta maksuja kerättäisiin vuosina 2024-2025 asukaslukuun perustuen yhteensä 34,48 milj. € sisältäen terveydenhuollon kustannuksia 30,22 milj. euroa ja vuoden 2025 osalta sosiaalihuollon kustannuksia 2,78 milj. euroa. Terveystenhuollon kustannuksen nousu vuosien 2022-2023 maksuihin nähden olisi 20,6 senttiä asukasta kohden.

On oletettavaa, että ylläpidon kustannukset tulevat jatkossakin nousemaan, kun sosiaalihuollon kustannukset tulevat täysimääräisesti mukaan seuraavien maksuasetusten aikaväleillä. Tärkeää olisikin, että kustannusten kehittyminen tehtäisiin läpinäkyväksi myös pidemmällä tähtäimellä.

Maksuihin sisältyy materiaalin mukaan Kanta-infrastruktuuriin liittyviä investointeja yht. 7m€. Esitämme, että nämä kustannukset laskettaisiin kehittämiseksi ja siten valtion suoraan kustannettaviksi.

Jo aiempien maksuasetusten lausuntoaikoina mm. Kuntaliitto yhdessä muiden toimijoiden kanssa ovat esittäneet Kantan käyttömaksujen siirtämistä valtiolle, koska myös toimijoiden omien tietojärjestelmien kustannukset ja Kanta-muutuskustannukset omiin järjestelmiin tulevat toimijoiden maksettavaksi. Hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki sekä HUS-yhtymä maksavat siten Kantaan liittyviä kuluja niin käyttömaksuissa kuin omissa investoinneissaan ja kehittämistoimenpiteissään. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen nyt tullessa hyvinvointialueille, Helsingin kaupungille ja HUS-yhtymälle suoraan valtiolta on edelleenkin perusteltua esittää Kantan käyttömaksuista luopumista nykyisessä muodossa.

Kuntien ja sairaanhoitopiirien vaikutusmahdollisuudet Kantan kehittämiseen ovat olleet vähäisiä ja edelleenkin näin näyttää olevan myös hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän osalta. Erityisen vähäisiä vaikutusmahdollisuudet ovat olleet Kantan käyttömaksuihin. Hyvil toteaa, että yhteistyötä ja vaikutusmahdollisuuksia toiminnallisten tarpeiden eteenpäin viemiseksi on edelleenkin syytä edistää toimijoiden välillä.

Menna Hanna
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy